

දකුණු වින මූහුදු ජ්‍රීඛාලැන අධිකරන තීනදුවට ජෙරාතුව වින මිලටරි අභ්‍යාස ඇරඟී

Chinese military drills ahead of South China Sea court ruling

මිවර සීමෙන්සික විසිනි

2016 ජූලි 6

දකුණු වින මූහුදු නාවුක ගමනාගමන මතහේදය ආගහරුවාදා තීරනයක් දීමට නියමිත ව තිබිය දී වින මිලටරිය, රෝදේ එම ප්‍රදේශයේ නාවුක අභ්‍යාස මාලාවක් ඇරුතුවේ ය. එය සාමාන්‍යයෙන් පැවැත්වෙන අභ්‍යාසයක් යයි වින ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය ප්‍රකාශ කළ අතර, සිය භූමිභාග අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් බේත්තයේ අධිෂ්ථානය ඉන් පෙන්නුම කරයි.

හේතු නුවර එක්සත් ජාතින්ගේ ස්ථීර බේරුම්කාර උසාවිය එහි තීරනය ලබා දීමට ද්‍රව්‍යකට පෙර දින දක්වා, එනම් ජුලි 5දා සිට 11දා දක්වා, අභ්‍යාසය පැවත්වේ. විස්තර අසම්පූර්ණ නමුත් ජෙන්යැන්ග් හා නින්ගේබේ යන ඉලක්කයට මෙහෙය විය හැකි මිසයිල නාභක දෙකක් හා වාචිජු යුද තැබූ, අභ්‍යාසයට සම්බන්ධ වන බව වාර්තාවේ. අභ්‍යාස පැවත්වෙන්නේ, දකුණු වින මූහුදු උතුරු ප්‍රදේශයේ, වින පාලනය යටතේ පවතින පැරසල් ද්‍රව්‍යෙන ආසන්නයේ වර්ග කිලෝ මිටර 100,000ක වතුරුගාකාර ප්‍රදේශයක ය.

එවිඥයීස් ගේන්ස් ඩිගොන්ස් තේක්ලි සරගාව ඊයේ වාර්තා කළේ, සැප්තැම්බරයේ දී දකුණු වින මූහුදු රුසියාව සමග ඒකාබද්ධ නාවුක අභ්‍යාසයක් පිළිබඳව ද විනය සාකච්ඡා කරමින් සිටින බව යි. වින ආරක්ෂක ප්‍රකාශකයෙකු වන වූ කියැන් ජුනි 30වැනිදා අභ්‍යාසය පිළිබඳ තොරතුරු කළ නමුත් විස්තර සැප්තැම්බරේ තැබූ. “ශේකාබද්ධ මූහුදු” අභ්‍යාසය පලමුවරට පවත්වන ලද්දේ 2012 වසරේ දී කහ මූහුදු දී - දකුණු වින මූහුදු බොහෝ උතුරේ දී ය.

වින මිලටරි අභ්‍යාස විශේෂයෙන්ම එක්සත් ජනපදයට අනතුරු ඇගවීමක් ලෙස සැලකේ. ඇමරිකාව එරට “ආසියාවට හැරීමේ” කොටසක් ලෙස පසු ගිය හය වසර තිස්සේ හිතාමතා ම දකුණු වින මූහුදු භූමිභාග ආරවුල් ඇවිල්වේ ය. කළාපය පුරා විනය ඇමරිකානු උත්සුකයන්ට යටත් කිරීම එල්ල කරගත්

ඇමරිකානු රාජ්‍යතාන්ත්‍රික ප්‍රභාර හා මිලටරි තරකිරීම් කුලින් ඔබාමා පාලනාධිකාරය, එකී මූහුදු හා අභ්‍යාස ජ්‍රීඛාලැන කේත්දෙයක් බවට පරිවර්තනය කර ඇතුළු.

ඇමරිකානු නාවුක හමුදාව පසු ගිය සික්තේරයේ සිට ප්‍රකෝපකාරී “නාවුක ගමනාගමනයේ තිදහස” නම් මෙහෙයුම් කුනක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත්තේ, විනය විසින් පාලනය කරනු ලබන දිවයින් වටා නාවුක සැතපුම් 12ක භූමිභාග සීමාව තුළට හිතාමතා ම කඩා වදුම්තිනි. ජුනියේ දී, දකුණු වින මූහුදු ආසන්න ප්‍රදේශයේ ඇමරිකාවේ ප්‍රධාන නාවුක යුද අභ්‍යාස දෙකක් පැවත්වේ ය. ඉන් මැති ම එක, ප්‍රභාරක බල ඇති ද සමග, ගුවන්යානා භාරක නොකා දෙකක් සම්බන්ධ කෙරුනු, “හයි එන්ඩ් යුද සටන්” ලෙස විස්තර කෙරුන අභ්‍යාසයකි.

විශේෂයෙන් ම, විනයට එරෙහිව නාවුක ගමනා ගමන අයිතිවාසිකම් වඩා ආක්මනකාරී ලෙස ඉදිරියට ගැනීමට පිළිපිනය දිරිමත් කිරීම සඳහා ඔබාමා පාලනාධිකාරය කටයුතු කර ඇතුළු. හේතු හි දී එහි නීතිමය අනියෝග ගෙන ඒම පිනිස වොශිත්වනය, මැනීලා ආන්ඩ්වුව තීරනාත්මක දේශපාලන හා නීතිමය සභාය රහස් සපයා දී ඇතුළු. විනය “ජාත්‍යන්තර නීතියට බැඳී සිටී” යැයි එය ඉල්ලා සිටින අතර ඇමරිකාව, මූහුදු නීතිය පිළිබඳ එක්සත් ජාතින්ගේ පොදු සම්මුතිය - පිළිපින නඩුව ඉදිරිපත් කෙරී ඇත්තේන් මෙය යටතේ ය - පිළිගෙන නොමැතු.

කෙසේ නමුත්, ඇමරිකානු කටයුතු පැහැදිලිව ම වින උත්සුකයන්ට තර්ජනය කරන අතර, ඇමරිකානු “හැරීමට” විනයේ ප්‍රතිවාරය ඉවත්ව නැති ප්‍රතිගාමී එකකි. විනය තුළ හෝ ජාත්‍යන්තර ව කම්කරු පන්තියට කිසිදු ආයාවනයක් කිරීමට මූලුමතින් ම පොහොසත්, තුනි අන්ත-පොහොසත් ක්‍රියාවාදිකාරයක් නීත්‍යාංශය කරන වින කොමිෂනිස්ට් පක්ෂ (සිසිලි) තන්තුය, යුද ව්‍යායාමයක පැවත්ව ඇති අතර ම, ඇමරිකාව සමග සම්මුතියක් ඇතිකර ගැනීමට ද උත්සාහ දරමින් සිටී.

රෝගයට අයත් ගැලෝබල් වයිමස් පත්‍රය ඊයේ කතුවැකියකින් පැහැදිලි කළේ, සිසිලි නිලධරය හා

මිලිටරයේ දැඩි යුදවාදී කන්ඩායම්වල ආකල්පය සි. දකුනු වින මූහුදේ ආතතින් උත්සන්න කිරීම වෙනුවෙන් වොෂින්ටනයට දෝෂාරෝපනය කිරීමෙන් පසුව ප්‍රවත්පත ප්‍රකාශ කළේ, ඇමරිකාව “දකුනු වින මූහුදේ” තව තවත් මිලිටරය තරකරන්නේ නම්, එය විනයේ ජාතික ආරක්ෂාවට සාපුරු තර්ජනයක් වන අතර, විනයේ මිලිටරි අභ්‍යාස සැලකිය හැක්කේ රට දක්වන ප්‍රතිචාරයක් ලෙස” බව සි.

සාකච්ඡා මගින් නාවුක ගමනාගමන මතහේද විසඳීමට විනය උත්සාහ දැරු අතර, “මිනැ ම මිලිටර ගැටුමක් සඳහා එරට සූදානම් කළ යුතු” බව කතුවැකිය ප්‍රකාශ කළේ ය. “විනය මූලෝපායික නිවාරනයේ හැකියාවන් වේගවත් කළ යුතු ය. විනයට ඇමරිකාව සමග මිලිටරිමය වසයෙන් එක පෙළට සිටිය නො හැකි වෙතත්, දකුනු වින මූහුදේ මතහේද සම්බන්ධයෙන් ඇමරිකාව බලහත්කාරී ලෙස මැදිහත් වන්නේ නම්, එරට දැරිය නොහැකි මිලක් ගෙවීමට සිදුවනු ඇති.”

එවැනි යුදවාදී ප්‍රකාශන මගින් සිදුවන්නේ වොෂින්ටනයේ අත ගක්තිමත් වීමයි. න්‍යාශ්වරික බලවතුන් පැවැලන පුළුල් යුද්ධයක් බවට පත් විය හැකි මිලිටර ගැටුමක අනතුර ද වැඩි කර සි. “දැරිය නොහැකි මිලක්” ගෙවීමට විනය තමන්ට බල කරනු වොෂින්ටනය ඉවසා සිටිනු නැති. එය ආසියාව තුළ හා ජාත්‍යන්තරව වොෂින්ටනයේ මිතු සම්බන්ධකම්වලට හානි කළ හැකි බැවින් ඇමරිකාව ඒ අනුව සූදානම් වෙමින් සිටී. 2020 වන විට, ඇමරිකානු නාවුක හා ගුවන් හමුදා බලඅදිනි වලින් සියයට 60ක් ඉන්ද්‍රාන්තිකර කළාපයේ ස්ථාපිත කිරීමට පෙන්වනය සැලසුම් කර සි.

කතුවැකිය ගැන ඇසු විට, වින විදේශ අමාත්‍යාංශය ගැටුමක තර්ජනය ලුහු කර පෙන්වී ය. ප්‍රකාශක හොන්ගේ ලි මාධ්‍යයට මෙසේ පැවසී ය: “දකුනු වින මූහුදේ සාමය හා ස්ථාවරත්වය ආරක්ෂා කිරීමට විනය ආසියාන් සංවිධානය සමග වැඩි කරනු ඇති.” කෙසේ නමුත් ඔහු පැහැදිලි කළේ, හේතුනි අධිකරන ක්‍රියාවන්ට සහභාගිවීම ප්‍රතික්ෂේප කළ බේත්නය, වින හුම්භාග අයිතිවාසිකම්වලට අහිසේග කරන කිසිම තීතියකට බැඳී නො සිටිනු ඇති බව සි.

මැත සතිවල දී, උසාවි තීරනය ඉදිරියේ තම ආස්ථානයට ජාත්‍යන්තර සහයෝගය එක් රස් කර ගැනීමට විනය උද්‍යෝගයනක් ඇරූණි ය. රටවල් කෙ සහයෝගය ඇතැදි දි බේත්නය කරන ප්‍රකාශ නො තකා,

පෙනෙන්නට ඇත්තේ සාපේක්ෂව අතලොස්සක් පමනක් ප්‍රසිද්ධියේ විනයට අනුග්‍රහ දක්වා ඇති බව සි. දකුනු වින මූහුදේ වින ඉඩම් ගොඩකිරීම හා සීමිත මිලිටර ක්‍රියාකාරකම “ව්‍යාප්තවාදී” හෝ “ආක්මනකාරී” යයි ඇමරිකාව කරන වෝද්‍යා බේත්නය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.

යථාර්ථයේදී, දකුනු වින මූහුදේ ඇමරිකානු මිලිටර ක්‍රියාකාරකම, සාපුරුවම විනයට තර්ජනය කර සි. මැද පෙරදිග හා අප්‍රිකාවෙන් බලක්ති හා අමුලුව්‍ය ආතයනය කිරීමට විනය විශාල විසයෙන් යැපෙන්නේ මූහුදු නාවුක මාවත් මත ය. ගුවන් මූහුදු සටන ලෙස ප්‍රසිද්ධ, විනය සමග යුද්ධය සඳහා වන පෙන්වනයේ මූලෝපාය, විනය මත දැවත්ත ගුවන් හා මිසයිල් ප්‍රභාරයක් අපේක්ෂා කර සි. එය වින ආර්ථිකය දුබල කරන්නාවූ නාවික අවහිර කිරීමක් සමග අත්වැළේ බැඳී ගෙනියි.

ඔබාමා පාලනාධිකාරයේ “ආසියාවට හැරීම” කළාපයේ ආතිය නාවිකාකාර ලෙස ඉහළ නංවා ඇති. විනය හා ඇමරිකාව හෝ එහි විවිධ මිත්‍රයන් හා මූලෝපායික සහවරයන් පැවැලන මිලිටර ගැටුමක අනතුර මැති කාලීන සිදුවීම් දෙකක් මගින් පෙන්නුම් කරයි.

වෙත් පාලන රේඛිර සමයින් ජපාන එළු-15 ප්‍රභාරක යානා දෙකක් වින මිලිටර ගුවන්යානාවන්ට “ආලේක ධාරා එල්ල කිරීම” පිළිබඳ ව වෝද්‍යා කරමින්, සඳහා විනය ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළේ ය. ජුත් 17වැනිදා සිද්ධිය හට ගත්තේ දකුනු වින මූහුදට ඉහලිනි. ජපානය සෙන්කාකු නමින් ද විනය දියාමියු දුපත් නමින් ද හඳුන්වන කුඩා ගල්පර දෙකක් මත රටවල් දෙක ආරවුලක පැවැලී සිටින්නේ එම ප්‍රදේශයේය.

පසු හිය සිකුරාදා තායිවාන් මුර සංවාරක බෝට්ටුවක්, මිලිටර කැඳවුරක සිට ප්‍රති-නොකා මිසයිල ප්‍රභාරයක් එල්ල කළේ ය. මිසයිලය තායිවාන් සූමුළුන්දීයේ පෙන්ගු දුපත් සිට නාවුක සැතපුම් 40ක් පමණ දුරක තිබූ වින දිවර බෝට්ටුවකට වැදුනු අතර එහි කිහිපාන් ජීවිතක්ෂයට පත් විය. කාර්ය පරිපාලිය අනුගමනය නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් තායිවාන් බලධාරීන් අපරික්ෂාකාරී සූප්‍ර තිලඬාරියෙකුට දෝෂාරෝපනය කළ නමුත් විනය, නිදහසට හේතු විමසී ය. සුවන් වයිනා මේනින් පෙස්ස්ටි පත්‍රය මෙසේ අදහස් දැක්වී ය: “එවැනි සිදුවීමක ලොකු ම කනස්සල්ල වන්නේ එවා පාලනයෙන් පිට ගොස් සන්නද්ධ ගැටුමක් ඇවිල වීමට ඉඩ තීවිම සි.”